

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2015-12-04
Besvaras senast
2015-12-16 kl. 12.00

Till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2015/16:431 Gårdsförsäljning

I slutet av förra året stängde regeringen dörren för den diskussion som pågått under flera år, nämligen den som handlar om möjlighet till gårdsförsäljning av vissa alkoholhaltiga drycker.

Den som i dag besöker en gårdsbutik får köpa lokalproducerade livsmedel som till exempel kött, ost och marmelad men inte öl och vin. I övriga Europa är gårdsförsäljning en naturlig och självklar del i turismen, landsbygdens näringsliv och en levande lokal arbetsmarknad. I länder utan försäljningsmonopol kan producenterna dessutom sälja direkt till sin hemmamarknad, utan distribution eller fördyrande mellanled. Sådan försäljning är gynnsam för både producent och kund, därtill är det mer miljövänligt.

Argumenten som förts fram av regeringen är att gårdsförsäljning inte är förenligt med Systembolagets ensamrätt enligt EU-rätten. EU-kommissionen har gett besked om att gårdsförsäljning av alkohol visst är förenligt med ett alkoholmonopol och att det inte finns några EU-rättsliga hinder som omöjliggör att sådan försäljning införs. Ett exempel är Finland som haft både gårdsförsäljning och alkoholmonopol i flera år utan att EU satt stopp för detta. Sverige är det enda land inom EU som inte tillåter till exempel en vinbonde att sälja sina varor på gården.

Alliansregeringen tillsatte en utredning med uppdrag att ta fram ett förslag till hur gårdsförsäljning av alkoholdrycker kan ske på ett sätt som är förenligt med EU-rätten liksom detaljhandelsmonopolet och utan att det leder till negativa konsekvenser för folkhälsan. Flera remissinstanser ställde sig då positiva till betänkandet om gårdsförsäljning (SOU 2010:98), bland annat Jordbruksverket, Tillväxtverket, Lantbrukarnas Riksförbund, Sveriges hotell- och restaurangföretagare och Företagarnas riksorganisation. EU-kommissionen har understrukt att gårdsförsäljning av lokalproducerat öl och vin är juridiskt förenligt med Systembolagets försäljningsmonopol.

Det andra argumentet som lyfts fram är folkhälsoaspekten. Inte heller det argumentet är särskilt övertygande. Den produktion som sker på gårdarna är ofta av mindre mängd och säljs småskaligt. Gårdsproducerat öl eller vin är en relativt dyr och exklusiv produkt och skulle troligtvis ha en liten betydelse och inverkan på hur mycket alkohol som säljs i Sverige. Därtill är det knappast så att den som lider av alkoholproblem tar sig till en avlägsen gård för att köpa

alkohol.

För de lokala mindre producenterna är det inte helt lätt att klara sig på marknaden i dag. Systembolaget ställer nämligen stora krav på kvantitet hos leverantörerna, vilket långt ifrån alla mindre bryggerier klarar av att producera. De som inte klarar av att komma in i Systembolagets sortiment måste antingen avvecklas eller omstrukturera sig. Detta är något som främst missgynnar de små bryggerierna.

Det finns många anledningar till varför vi bör tillåta gårdsförsäljning. Vill vi främja en levande landsbygd, uppmuntra det lokala näringslivet, skapa fler arbetstillfällen, bidra till en bättre miljö och värna om en ökad turism är valet givet.

Med anledning av ovanstående och mot bakgrund av att vi behöver fler insatser för jobben, företagandet, turismen, levande landsbygd och miljön, där gårdsförsäljning kan vara ett bra bidrag, vill jag fråga statsrådet Gabriel Wikström:

Anser statsrådet att det är dags att tillåta gårdsförsäljning?

.....

Tina Ghasemi (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors